

[Undervisningsministeren.]

de nye Tanker, de nye Former møder en voldsom Modstand, de forhaanes, de latterliggøres.

Jeg husker den nye realistiske Litteratur fra 70erne. Hvorledes blev den Gang J. P. Jacobsen med „Mogens og andre Fortællinger“ eller med „Marie Grubbe“ modtaget? Hvilken Haan, hvilke Satirer blev der ikke fremsat fra de gamle fra Efterromantikens Tid? Jeg husker fra 80erne den nye naturalistiske Malerskole. Nogle af Willumsens første Malerier blev gjort til Grin, de blev spottet, og nu vil dog vist alle, ogsaa det ærede Medlem Hr. Vanggaard, indrømme, at Willumsen er en stor Kunstner, selv om man ikke ynder hans store Relief og andre Ting.

Jeg husker fra 80erne Hammershøj og Zahrtmann som unge. Jeg husker Billedet af Helge Rode og de andre Kunstnere, dette graasorte Billede med Snapseglassene. Hvor rystede Folk ikke paa Hovedet. Hvor syntes ikke mange, at det var vanvittigt! Nu hænger dette Billede højt hædret og højt betalt oppe i Stockholm og er et klassisk Billede. Jeg husker Zahrtmann med hans smældende Farver som Reaktion, som Opposition, som Fremskridt overfor det, som Julius Paulsen har kaldt de gamle Farver hos de gamle Mestre, disse gulbrune Farver, der ogsaa har deres Charme.

Enhver Tid føler Trang til at prøve noget nyt, og under dette vil der dukke mange Sensationsjægere frem, mange Spekulanter i Snobisme — der er mange, der spekulerer i Folks Snobberi — mange Geschæftsfolk; men alt det skal man ikke fæste Opmærksomheden ved, alt det forsvinder som Dug for Solen, det censurerer Tiden ned i Tilintetgørelse og Ubemærkethed, det forsvinder. Det gode bliver staaende.

Hver Tid vil bryde de gamle Former, fordi de er stivnede, og naar de er blevet stivnede, kan man ikke længer, hvis man er frisk, bruge dem. Men ud af Formløsheden udgaar saa nye Former, ud af Stilløsheden udgaar ny Stil; saadan gaar det til.

Hvorledes er det gaaet paa Musikens Omraade? Bizet blev pebet ud i Paris ved „Carmen“s første Opførelse. Man læser hos Bjørnson, hvorledes han kom til Hamborg — det var vist i Begyndelsen af 70erne — og hørte Wagner. Og hvilken Wagner? „Den flyvende Hollænder“, et af hans første Værker, endnu i høj Grad paavirket af den gamle Musik, endnu lidet frigjort i hans egen Stil, nu et af de populæreste af alle Musikværker. Den Gang forargedes Bjørnson, han kunde ikke forstaa dette Værk.

Og hvorfor? Jo, fordi den store Kunstner, den geniale Kunstner, han ser, han hører, han opfatter anderledes end Masserne, der kun kender den gamle Maade at se og høre og opfatte paa. Er han den store Kunstner, er han Geniet, saa tvinger han efterhaanden Masserne, Menneskene til at se som han, til at opfatte som han, til at høre som han. Det har man ikke tidligere kunnet gøre, det er Sagen. Men dermed være naturligvis ikke sagt, at enhver, der bliver pebet ud ved sin Debut, bliver en Bizet, eller enhver, der forarger, bliver en Richard Wagner. Det er noget helt andet.

Jeg tror, at saaledes skal vi se paa Tingene, og jeg vil da til sidst sige til det ærede Medlem Hr. Vanggaard, at det har glædet mig, at han har rejst dette Spørgsmaal, og det har moret mig at optage en Debat med ham. Formanden vilde sikkert ikke tillade, at jeg gjorde det vidtløftigere — det har maaske allerede været langvarigt nok, og vi kan mødes andet Steds. Men hvorfor ikke ogsaa føre saadanne Debatter her? Jeg synes ogsaa, denne Sal egner sig dertil. Og jeg vil saa slutte med at sige til det ærede Medlem, naar noget forarger ham eller noget forundrer ham eller han finder noget latterligt af, hvad der kommer frem, tænk saa ogsaa lidt over det, jeg her har fremført, og nyn saa for Dem selv, hvad det ærede Medlem sikkert har sunget saa mange Gange ude omkring paa Møder, maaske Hundreder af Gange, Hostrups Digt om Høje Nord som Friheds Hjem:

Lad det bryde,
Lad det gære,
Stem ej Strømmen,
Taal dens Brag!
Den skal bære
Grøde til en Sommerdag.

Forsvarsministeren (L. Rasmussen):

Den Henstilling, som den højtærede Formand fremkom med ved Finanslovdebattens Begyndelse om ikke her at komme ind paa en Drøftelse af Forsvarsspørgsmaalet, er i den Grad blevet fulgt af ærede Medlemmer, at jeg kun har nogle Bemærkninger at gøre til Ordførerne for det konservative Folkeparti og for Venstre i Anledning af de Udtalelser, de har fremsat om Nedskæringen paa de militære Budgetter. Begge de ærede Ordførere var imod denne Nedskæring og mente, at den ikke burde foretages, og havde her særlig to Punkter, som de havde Indvendinger at gøre imod, dels Nedsættelsen med de 2½ Mill. Kr. paa den ekstraordinære Bevilling, dels Personaleindskrænkningerne i Marinen.